Syyttäjälaitos
Valtakunnansyyttäjä

26.2.2020 Dnro 020/61/20

Lakivaliokunta

Syyttäjälaitoksen lausunto hallituksen esityksestä HE 100/2019 vp

Syyttäjälaitos kannattaa hallituksen esitystä siitä, että eduskunta hyväksyy esityksessä HE 100/2019 vp tarkoitetut pöytäkirjat ja lait, joilla lainsäädännön alaan kuuluvat pöytäkirjojen määräykset saatetaan voimaan. Pöytäkirjojen on tarkoitus omalta osaltaan parantaa merenkulun turvallisuutta vahvistamalla terrorismin torjuntaan liittyvää kansainvälistä yhteistyötä merialueilla.

Hallituksen esityksessä todetuin tavoin pöytäkirjojen hyväksyminen ei edellytä lähtökohtaisesti lainsäädäntömuutoksia. Pöytäkirjat ja niiden taustalla oleva muu sääntely muodostavat kuitenkin suhteellisen laajan ja monimutkaisen säädöskokonaisuuden. Näin ollen ei voida täysin sulkea pois mahdollisuutta, että vasta käytännön soveltamistilanteet osoittavat lainsäädäntömuutosten tarpeen. Tämä mahdollisuus ei kuitenkaan estä pöytäkirjojen hyväksymistä.

Pöytäkirjoissa tarkoitetut kriminalisoinnit ovat luonteeltaan sellaisia, että niihin liittyvän rikosvastuun toteuttaminen voi olla samanaikaisesti useamman sopimusvaltion intressissä. Sen vuoksi on oletettavaa, että käytännön soveltamistilanteet edellyttävät usein kilpailevien tuomiovaltasäännösten yhteensovittamista. Tuomiovaltasäännösten yhteensovittaminen on mahdollista vain, jos sopimusvaltioilla on toimivat yhteistyö- ja oikeusapusuhteet. Syyttäjälaitoksen näkökulmasta arvioituna erityisesti Itämeren valtioiden lainvalvonta- ja syyttäjäviranomaisten yhteistyösuhteita on siksi syytä kehittää ja syventää entisestään. Siinä yhteydessä tulee kiinnittää huomiota pöytäkirjojen ja niiden taustalla olevan yleissopimuksen ja muun sääntelyn tunnetuksi tekemiseen.

Jukka Rappe
Apulaisvaltakunnansyyttäjä

Tom Laitinen
Valtionsyyttäjä

Syyttäjälaitos
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Lintulahdenkuja 4
00530 Helsinki
Puhelin 029 56 20800
Faksi 029 56 20888
syyttajalaitos.fi
valtakunnansyyttaja.syyttaja@oikeus.fi